

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС 6011	12 -10- 2020

ДО

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на въпроси, зададени по реда на чл. 50, ал. 1 от Наредбата за конкурсите за магистрати и избор на административни ръководители в органите на съдебната власт във вр. с чл. 194а, ал. 6 ЗСВ

ОТ

ЛИЛИЯ ГЕОРГИЕВА ТЕРЗИЕВА- ВЛАДИМИРОВА

кандидат за заемане длъжността административен ръководител на Районен съд
Велинград

1. Считам, че извършването на реформа на съдебната карта е необходимо с оглед равномерно разпределение на човешките и материални ресурси вътре в системата на съдебната власт. Правилното управление на елементите на всяка една система води в крайна сметка до повишаване нейната ефективност. В случая когато се говори за съдебната система това означава не само обезпечаване на достъп до правосъдие на гражданите, но и повишаване бързината и качеството на правораздавателния процес, и доверието на обществото в съдебната власт като цяло. За да може да се случи това смяtam на първо място, че реформата следва да се опре на обективна форма за отчитане норма на натовареността на магистратите и съдебните служители. За да бъде ефективна реформата следва да се използва комплексен подход. Запозната съм с изработените модели за оптимизация на съдебната карта и намирам, че всеки от тях има своите положителни и отрицателни страни, също така обаче виждам, че никой от тях по мое е мнение не е подходяща основа за извършването на реформата на съдебната карта в цялост. Това е така, тъй като при извършване на оптимизацията следва да се вземат обективните специфики на всеки съдебен район поотделно, като се имат предвид освен натовареността му, така и социално-икономически и демографски фактори, като географското му местоположение, особеностите на релеф, брой население и възрастта му,

отдалеченост от областен град, инфраструктура, наличие на редовен обществен транспорт, икономическо развитие в района, безработица, критерии, които надхвърлят измерители частни за системата на съдебната власт. Преди извършване на реформата, с оглед обстоятелството, че целта ѝ е да бъде в полза на обществото следва да се проведе широк дебат с всички заинтересовани страни, подбрани на възможно най- голяма основа, като тази комуникация започне на местно ниво. В него следва да бъде взето мнението освен на гражданите и техните организации, на адвокатурата, вещи лица, съдебни заседатели, бизнеса, както и разбира се на магистрати и съдебни служители, и техните професионални организации на местно и национално ниво. Важна роля в този процес по места по мое мнение следва да имат именно административните ръководили на съдилища, които да бъдат инициатори на тези срещи и да синтезират, генерираят идеи, и отразят изразените препоръки от проведените публични дебати, с оглед постигане максимална оптимизация на работните процеси в техния район и за това какъв точно модел е подходящ за да се случи това. Вярвам, че именно широкото проучване на общественото мнение относно предстоящата реформа на съдебната карта ще доведе до вземане на правилните решения, как това да бъде извършено по такъв начин, че да достигне крайната си цел оптимизация на разпределение на ресурсите в системата без това да остава усещане в обществото, че е за сметка на неговите интереси. Ангажирането на всички заинтересовани страни в този процес ще способства реформата да бъде разбрана и подкрепена. Освен всичко изложено по- горе считам, че една добре разработена концепция за електронно правосъдие и претворяването ѝ в работеща система би била от огромна помощ за да се случи реформата на съдебната карта по най- добрия начин.

2. Считам, че в тази посока следва да бъдат взети препоръките на Венецианската комисия многократно отправяни към Република България. В тази насока напълно споделям вижданията, че *1. Главният прокурор следва да бъде задължен със закон "да се въздържа от каквито и да било указания по свързани с него случаи"; 2. Да се осигури възможност членовете на СК на ВСС да поискат отстраняване на главния прокурор; 3. Необходимост от по-малко мнозинство в Пленума на съдебния съвет, необходимо за разпореждане на отстраняването му; 4. Създаване на възможност за съдебен контрол над отказите да се образува подобно разследване; 5. Въвеждане на нова фигура на "независим прокурор", който единствен да има правомощия да разследва главния прокурор.* Въпросът е от компетентността на законодателя и поставен на неговата воля. По отношение фигурата, която следва да извърши независимото разследване считам, че с оглед обезпечаване ефективна възможност за това, то тя трябва да бъде избрана в рамките на прозрачна процедура, в която по никакъв начин да нямат възможност да участват като членове на изборната комисия лица, които са назначени/избрани от изпълнителната власт /чл. 16, ал. 3, изр. 1 ЗСВ/ и/или Прокурорската колегия на ВСС. По същия начин е

успешно по мое виждане да бъдат изградени процедурите по внасяне на предложение за търсене на отговорност и вземане на решение за отстраняване от длъжност. По отношение на председателите на ВАС и ВКС, считам че и към настоящия момент в закона има достатъчно гаранции за извършване на независимо разследване срещу тях.

3. Според мен всеки административен ръководител на орган на съдебната власт следва изначално да притежава необходимите морални и етични качества, така че да обезпечава в работата си визирания в разпоредбите на чл. 8.1-8.6 от Кодекса за етично поведение на българските магистрати специфични правила за етично поведение, а доколкото е преди всичко магистрат, той следва да прилага в ежедневната си работа основните принципи, заложени в него, както и да спазва правилата, произтичащи от тях. Професията на съдия, изиска по презумпция от упражняващия й да притежава необходим минимум от морални и етични качества, който е в значителна степен завишен спрямо обикновените граждани. Той не може да бъде изграден единствено на база извършване на специални обучения, той е придобит и интегриран в личността на магистрата и е резултат от изграждането му като личност през целия му житейски път. В този смисъл считам, че последващо обучение в тази насока е безсмислено, тъй като то би означавало, че избраният кандидат за административен ръководител е неподходящ за длъжността, а предварително обучение в тази насока в закона не е предвидено, но намирам, че не е необходимо по изложените по-горе съображения.
4. Административният ръководител може да бъде полезен на съдията-наставник, като се съобразява с индивидуалната му натовареност, графикът му на съдебни заседания и други обстоятелства от обективен и субективен характер, преценени за всеки конкретен случай, при възлагане на работа с конкретен младши съдия/ съдия, встъпил от конкурс за първоначално назначаване/стажант юрист (по смисъла на Наредбата за придобиване на юридическа правоспособност), при издавеното на заповед, с която се назначава конкретен съдия- наставник (чл. 242, чл. 259 ЗСВ и чл. 297, ал. 2 ЗСВ вр. чл.7, ал. 4 от НПЮП). Административният ръководител задължително следва да настърчава и осигурява възможност на съдията-наставник да участва в специфични обучения, свързани с изпълнение на тази функция. Той би могъл да бъде полезен при съгласуване избор на подходящи съдебни дела, които да бъдат възлагани на обучаващия си, разпределенето му в подходящи като брой и материя съдебни състави /по отношение младши съдия/.
5. По мое мнение етичните комисии по места в органите на съдебната власт ефективно изпълняват своите задължения. Те са запознати със спецификите на съдебния район, в който конкретният магистрат упражнява функциите си, както и за конкретната му работа, което са все предпоставки за изграждане на обективно становище по въпроси от компетентността им.

6. Критериите, разписани в Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнителни трудови възнаграждения, приети на основание чл. 13 от Наредба за структурата и организацията на работна заплата са ясни и прозрачни и справедливи.
7. Според мен е мислим да бъде допълнена разпоредбата на чл. 304, ал. 1 ЗСВ като се предвиди правомощие и на административен ръководител на районен съд да предлага за поощрения конкретен магистрат, назначен в районния съд, тъй като именно той има преки и най- пълни впечатления от това как магистратът изпълнява служебните си задължения и дали допринася за повишаване качеството на правораздавателния процес и общественото доверие в съдебния орган, за нравствените му качества, натовареността му, качеството и срочността на актовете му. Именно това е и логиката на административният ръководител на районен съд да е предоставено правомощие при определяне допълнително възнаграждение на магистрати и съдебни служители за постигнати резултати по смисъла на Правилата, посочени по- горе.
8. Към настоящия момент Единната информационна система на съдилищата не е действаща в Районен съд Велинград. Това решение бе взето на проведено Общо събрание в съда и при изслушване на всички магистрати в него и след проведено гласуване. Вярвам, че бъдещото на правосъдието в Република България е неминуемо свързано с въвеждане и прилагане на електронно правосъдие. За да се случи това следва да има предварително осигурени законодателна основа и добре действаща информационна система, обезпечаващи безпроблемното му въвеждане. В тази насока следва да се вземат предвид и техническата обезпеченост, а и в известна степен техническата грамотност на работещите с нея- магистрати и съдебни служители. По мое мнение каквато и система да бъде въведена основната ѝ цел следва да е гарантиране бързина и ефективност на правораздавателната дейност. В този смисъл считам, че следва да има възможност за опростен интерфейс, максимално намаляване на излишни дейности, които да се извършват в електронна среда, типизирани и унифицирани на възможно най- много съдебни актове, там където е възможно разбира се, необходими като продължителност и брой обучения преди въвеждането ѝ. За сравнително краткото време, в което беше действаща ЕИСС в районния съд и магистри, и съдебни служители констатираха много нейни недостатъци, които затрудняват работата с нея. Намирам за тревожно обстоятелството, че при въвеждането на ЕИСС паралелно с нея ще продължават да функционират и други деловодни системи в съдилищата, което ще продължи за неизвестно дълъг период от време. Това ще затрудни работата на всички работещи съдебни служители, магистрати, граждани и адвокати, и може да доведе до грешки, а от друга страна го намирам за икономически неизгодно, доколкото паралелно съществуващите деловодни системи изискват средства за поддържането им. Не съм убедена доколко е налице техническа обезпеченост за въвеждането на тази информационна система, доколкото

обществена поръчка за закупуване на нови сървъри, обявена от СК на ВСС все още не е приключила. Предвид това смятам, че съществува реален риск от сриване на новата система при едновременното ѝ използване от множество потребители. От друга страна следва да се вземе предвид и обезпечеността на добра интернет връзка, която е значително затруднена в някой съдилища, предвид географското им разположение и специфики на релефа. Запозната съм, че в момента действат работни групи на различните нива на органите на съдебната власт за подобряване функционалностите на системата. Надявам се, че техните препоръки ще бъдат взети предвид от разработчиците на системата и в крайна сметка от м. декември, когато се очаква тя да заработи отново в действителност да разполагаме със система, която гарантира на гражданите качествено и своевременно правосъдие и не затруднява излишно работата на магистрати и съдебни служители, а напротив способства за постигане на посочената цел.

12.12.2020 г.

С уважение:

Лилия Терзиева- Владимирова